



MBL-004-014101

Seat No. \_\_\_\_\_

**B. Ed. (Sem. I) (CBCS) Examination**

November / December – 2016

**CC-1 : Childhood & Growing Up**

(New Course)

**Faculty Code : 004**

**Subject Code : 014101**

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

- ૧ નીચેના પ્રત્યેક પ્રશ્નના ટૂંકમાં જવાબ આપો : ૧૬
- (૧) વૃદ્ધિનો અર્થ લખો.
- (૨) યૌક્તિકીકરણ એટલે શું ?
- (૩) અપવાદરૂપ બાળકોમાં કેવા બાળકોનો સમાવેશ થાય છે ?
- (૪) કારક અભિસંધાન સંદર્ભે વિધાયક સુદઢક શું છે ?
- (૫) શૈક્ષણિક મનોવિજ્ઞાનની પદ્ધતિ વ્યક્તિ અભ્યાસનો અર્થ લખો.
- (૬) અધ્યયન સંક્રમણની સંકલ્પના લખો.
- (૭) વ્યક્તિગત તફાવતનાં બે ઉદાહરણો લખો.
- (૮) બુદ્ધિઅંક શી રીતે શોધશો ?
- ૨ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ આઠ પ્રશ્નોના જવાબ આપો. ૨૪
- (૧) દાદાગીરી કરવી વર્તન સમસ્યા સમજાવો.
- (૨) હકારાત્મક પ્રેરણા ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.
- (૩) TATનો પરિચય આપો.
- (૪) ગુજરાતમાં ઉપલબ્ધ એક સમૂહ બુદ્ધિકસોટીનો પરિચય આપો.
- (૫) સ્મૃતિ વધારવાના ઉપાયો કયા છે ?
- (૬) તરુણો માટે શાળાકીય કાર્યક્રમની યાદી આપો.
- (૭) વિકલાંગ બાળકોની લાક્ષણિકતા નોંધો.
- (૮) કઈ બચાવપ્રયુક્ત ચારિત્ર્ય ઘડતર માટે ઉપયોગી છે ? તેને ટૂંકમાં સમજાવો.
- (૯) વિકાસ એ નિરંતર ચાલતી પ્રક્રિયા છે. વિધાન સમજાવો.
- (૧૦) અચેતા તરીકે મેધાવી બાળકોની મર્યાદા શી છે ?

- ૩ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ છ પ્રશ્નોના વિસ્તૃત જવાબ આપો : ૩૦
- (૧) અંતર્મુખી વ્યક્તિત્વનાં લક્ષણો
  - (૨) તાદાત્મ્ય અને દિવાસ્વપ્ન બચાવપ્રયુક્તિ ઉદાહરણ સાથે લખો.
  - (૩) શૈક્ષણિક મનોવિજ્ઞાનનું સ્વરૂપ સવિસ્તર સમજાવો.
  - (૪) વ્યક્તિગત તફાવતને અસર કરનારાં પરિબલો સમજાવો.
  - (૫) કારક અભિસંધાન દ્વારા અધ્યયનનો સિદ્ધાંત સમજાવી તેનાં શૈક્ષણિક ફલિતાર્થો જણાવો.
  - (૬) પ્રેરણાની સંકલ્પના લખી ઉચ્ચ સિદ્ધિપ્રેરિત વ્યક્તિનાં લક્ષણો નોંધો.
  - (૭) હેવિંગ હર્સ્ટે આપેલ તરુણાવસ્થાનાં વિકાસાત્મક કાર્યો વર્ણવો.
  - (૮) માનસિક સ્વાસ્થ્યનો અર્થ લખી સ્વસ્થ વ્યક્તિનાં લક્ષણો દર્શાવો.

## ENGLISH VERSION

- 1 Answer the following questions in short : 16
- (1) Write the meaning of growth.
  - (2) What is Rationalization ?
  - (3) Which children can be included as exceptional children ?
  - (4) What is positive reinforcer regarding operant conditioning ?
  - (5) Write meaning of case study method of instruction psychology.
  - (6) Write concept of transfer of learning.
  - (7) Give two examples of individual differences.
  - (8) How will you found IQ ?
- 2 Answer any eight of the following questions : 24
- (1) Dictate the problem of behaviour - threatening.
  - (2) Explain positive motivation with example.
  - (3) Give introduction of TAT.
  - (4) Introduce one group intelligence test available in Gujarati Language.

- (5) State how you can increase memory ?
- (6) Give list of school based programme for adolescents.
- (7) Write characteristics of handicapped children.
- (8) Which type of defence mechanism is useful in character development ? Explain it in short.
- (9) Development is a continuous process. - Explain it.
- (10) As learner which are the limitations of talented ?

**3** Answer any six of the following questions : **30**

- (1) Dictate characteristics of introvert personality.
  - (2) Explain Identification and Day-dreaming as defence mechanism with example.
  - (3) Narrate with details the form of Instructional psychology.
  - (4) Explain factors affecting to individual differences.
  - (5) Explain the principle of learning by operant conditioning and state the educational implications of it.
  - (6) Write the definition of motivation and write characteristics of high achievement motivational person.
  - (7) Make the list of developmental task of adolescence given by Havighurst.
  - (8) Write meaning of mental health and characteristics of mentally healthy person.
-